

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
arszabas szerint.
Többesziros hirdetés-
nél árendemény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Szerkesztő és laptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

A legnehezebb probléma.

Ipolyság, július 4.

Megint a pályaválasztás gondja nehezedik szülőre és gyermekre egyaránt. Az élet egyik legnehezebb problémája a pályaválasztás és aki helyesen oldja meg, az már fél sikert aratott az élet küzdelmeiben. Ugy vagyunk most, hogy egyetlen pálya sem kecsegtető arra nézve, aki anyagiakkal kellően fel nem szerelve megy neki az életnek. Minden téren általános pangás, földműves és földbirtokos, munkás és gyáros, kereskedő és alkalmazottja, ügyvédek, mérnökök, orvosok, mind keservesen küzdenek, míg maguknak existenciát tudnak biztosítani. A kenyérharc különösen az értelmiségi pályákon egyenesen kétségbeejtő és aki nincs felszerelve elég vastag arcbőrrel és kiméletlen öklökkel, az bizony hátul marad, még ha érdemesebb is az előre törtetőknél.

A szociális nyomorúság minden vonalon érezteti hatását. Felette tanulságos alkalmak kínálkoznak arra, meg tapasztalni, hogy kicsoda küzdődésekben van része egy kezdő ügyvédnek, orvosnak vagy mérnöknek, aki tanulmányaira husz-huszonöt esztendő és sok

ezer koronát áldozott. Egyike másika ez ifjú és reményteljes lateinereknek valóságos harcokat kénytelen folytatni a mindennapi betevő falatért. És ha a diplomások is eként küzdenek, akkor felesleges külön ecsetelni, hogy a kereskedelmi és ipari pályát kezdők sora nem rózsás.

Mindennek pedig az a tanulsága, hogy az életbe kikerülő ifjú arra a pályára menjen, amelyhez hajlandósága van. A pályaválasztás szempontját nem befolyásolhatja az a körülmény, hogy az illető pálya túl van-e zsúfolva. Mert ez többé kevésbé mindenütt megvan. Vezető szempont csak az lehet, hogy elég erőt érez-e magában az életbe kilépő ifjú arra, hogy a választott pálya követelményeinek megfeleljen?

Élvégre aki tud és aki akar, az megél minden pályán, ha nem is úgy, ahogy megérdemelné. Nincs az a verseny és az a túlprodukción, a mely az erőt el tudná zárni az érvényesüléstől. Vezesse a szülőket gyermekeik pályaválasztásánál az a szempont elsősorban, hogy mi akar lenni a gyermek, és azt bírálják meg, hogy testi vagy szellemi képességei megfelelnek-e annak a hivatásnak? Ha úgy találják, hogy igen, akkor feltétlenül hagyják a maga választott uton menni gyermeküket és

csak abban az esetben akadályozzák a választott pályára való lépést, ha úgy találják, hogy gyermekük annak nem felelne meg. Gondolják meg a szülők, hogy óriási felelősséget vesznek magukra, amidőn gyermeküknek az egész életre kiható pályaválasztásában önhatalmulag a gyermek akaratára ellenére járnak el. Az ilyen szülői erőszakoskodás nem egy sok reménységgel biztató existenciát tett tönkre, nem egy szülőnek okozott szívfájdalmat. Legyen a gyermek az, ami lenni akar!

Ez legyen a domináló szempont, a többi szempont, mint a pálya túlszűfoaltsága, nehézsége, és anyagi, erkölcsi előnye, ez mind csak másodsorban jöhet tekintetbe.

Nem üres frázis az, hogy manapság már nincsenek gyermekek. Tény, hogy a modern élet feltételei a saját általános elterjedtsége és maga az iskola is sokkal korábban érleli meg a zsendülő fiatalságot, mint ez annak előtte történt. A mai ember már ítélni tudás dolgában megközelíti a férfi ítéletét és feltehető róla, hogy tudja már, hogy mit akar. A pályaválasztásnál adjunk inkább neki igazat, mint a szülőnek.

Ipolyság.*

Irta — Hölke Lajos adatai nyomán —
Sági Benő.

Az Ipoly folyó mindkét partján, bőven termő földön, szintiszta magyar vidéken terül el Hont vármegye székhelye, társadalmi életének, politikai és kulturális fejlődésének lüktető középpontja: *Ipolyság nagyközség*. Messzi századokra visszamenő multja talán nem oly gazdag történelmi emlékekben, mint a vármegye más pontja, de a véres századoknak csaknem minden korszakos eseménye hozzáfűződik a nevéhez.

Első okleveles említését IV. Béla királynak Zólyomban, 1237-ben, kelet oklevelében találjuk, a mikor a király az esztergomi egyházat a Hont várhoz tartozó Ság földjén birt harmadfél ekényi területének és egy malomhelynek birtokában megerősíti. 1245-ben a váci káptalan 1-sz bizonyosságot a Guge és Egyed rokonok között a Sáró, Bálván és Ság birtokok fölött való szóbeli egyezkedéséről; ez egyezség szerint Péter fia Guge, Adrian fia László és Rugas fia Egyed osztályos atyafiak úgy egyeztek meg, hogy a sárói és bálváni birtok Gugenek és Lászlónak, a sági föld pedig Rugas fiának, Egyednek jut osztályrészül. 1254-ben az esztergomi keresztes konvent bizonyítja, hogy Gyarmat és Tamás, Csiszár fia, továbbá Bálint és Pete, azok rokona, egyfelől, másfelől

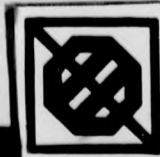
Rugas fia, Egyed, sági nemes, megjelenésén a konvent előtt, előszóval előterjesztették, hogy Egyedtől 63 hold földet kaptak oly föltétellel, hogy a királyi seregnél annyiszor, a mennyiszor, Egyeddel együtt megjelenni tartoznak, ellenkező esetben Egyed és fiai tőlük és fiaiktól az ajándék földet visszavehessék. E felsorolt okleveleknél nagyobb világosságot vet Ság hajdani helyzetére IV. Bélának 1256-ban kelt oklevele, melyben Viski Péter honti várjobbágytól elkérve viski részbirtokát, eszébe Ság földnek a felét adja, egyszersmind Pétert a várjobbágyok sorából a királyi szolgák sorába helyezi. A határjárás egyúttal Bach mester teljesíti, kinek előadásából az tűnik ki, hogy Ság ekkor a Korpona patakánál, közel Kistúrhoz feküdt. Az első és főhatár a Hradischea, ma várhegynél, kezdődött; a többi határpontok: a Korponától a Lipolek patak és Kürtös-patakig az óriások árka. Sággal szomszédosnak említi az oklevél: Olyvár falut, mely ma pusztá; továbbá Tormag vagy Tismog községet, hol királyi vadászok laktak; Parona vagy Proma falut és Sági sídót, a mai Kómájszóló helyén. 1260 táján tehát Ságon ezek voltak a birtokosok: Viski Péter, Mochurka fia; Egyed, Rugas fia; továbbá több várjobbágy és királyi szolga, királyi udvarnokok, az esztergomi káptalan és a sági egyház, vagyis a sági prémontrei prépostság.

Mikor, ki által alapított az angyalüdvözölte Boldogságos Szűzről elnevezett sági prémontrei konvent és prépostság? — oklevél hiányában nem tudjuk. Való-

színűleg a bozóki és ipolypásztóiival egy időben valamelyik Huntfi alapította a XII. század első felében. Az ipolysági prépostság a XII. században már fennállott; ezt tanúsítja a mostani templomnak a XII. századból máig fennmaradt román-stílusú esztergomi portáléja; két áttellenes egész, és két féldomboru korinthusi oszlop, tetőzetén féltőjásdad koszorúval.

Fuchshoffer Monasteriologiája, Bombardi után, azt állítja, hogy a Huntok már 1075-ben alapítottak volna benedekrendi kolostort Ságon. Fejér György codexében ide vonatkozó következő oklevelek hozatnak fel: 1265. IV. Béla király, a néhai Márton bántól a sági prémontrei szerzet részére adott alapítványt, mely a tatár-pusztítás után elveszett, a bán özvegyének kértére megerősíti. Ez oklevélben Hippolit nyitrai kanonok Ságnak újabb határjárását adja. 1268-ban IV. Béla király tanúsítja, hogy néhai Márton bán, a sági konvent alapítója az ekkézsia felszentelése napján, egész Ság falut a konventnek ajándékozta. — Ugyanesak 1268-ban IV. Béla király a régi prépostság jobbágysait a királyné hatósága alá rendelte. Az 1270. évben V. István király az atyjától a sági szerzetnek 1258., 1259., 1264., 1265., 1266. és 1268. években adott kiváltságokat megerősíti. Mindezek az oklevelek, melyek a jezsuiták elkobzott egyéb iratai között jelenleg az országos levéltárban őriztetnek, a kritika világánál koholmányoknak tűnnek fel. Az 1265. évi oklevél a sági konventet már az összes uradalmainak birtokában akarja feltüntetni holott e javadalmakat a szerzet csak rész-

*Mutatvány Hontvármegye Monografiájából.

A munkásbiztosítási hivatal.

A munkásbiztosításról szóló 1907. évi XIX-ik törvény cikk rendelkezései szerint a munkásbiztosítási hivatal — Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ez évi július hó 1-étől életbelépette. A rendelet a kihágási ügyekben való harmadfokú bíraskodáson és a törvényben külön meghatározott végrehajtási intézkedéseken kívül a munkásbiztosító pénztárak felügyeletével és ellenőrzésével, valamint a munkásbiztosítási ügy központi vezetésével járó mindazt a teendőt, melyet az 1891. XIV. tc. alapján a betegség esetére való biztosítást illetőleg eddig a kereskedelemügyi miniszter gyakorolt, ugyancsak a betegség és baleset esetére való biztosításból folyó segélyezési és kártalanítási vitás kérdésekben másod- és végső fokban való, végérvényes bíraskodást nevezett hivatal hatáskörébe utalja. Erőli a miniszter a törvényhatóságot tudomásvétel, alárendelt hatóságával és hivatalaival, ugyancsak a területén az 1891. XIV. tc. alapján működő betegsegélyező pénztárakkal való közlés és a szokásos módon való közírárral tétel végett azzal értesíti, hogy említett időponttól kezdve a kihágási ügyeken kívül a munkásoknak betegség, vagy baleset esetére való biztosításra vonatkozó min. Jazok az ügyek, melyek eddig a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe tartoztak, a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalhoz lesznek felterjesztendőek.

Az új munkásbiztosító törvény.

A jelenlegi kormány munkásvédelmi politikájának első gyümölcse: az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség- és baleset esetén való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t. c. e. hó 1-én életbelépett.

E törvény értelmében július hó 1-étől a munkaadók kötelesek a már náluk dolgozó, biztosításra kötelezett alkalmazottakat baleset ellen 8 nap alatt biztosítani az átmeneti időben még kerületi betegsegélyező pénztár néven működő intézménynél, még azon esetben is, ha különben ezek az alkalmazottak ennél a betegsegélyező pénztárnál betegség esetére már biztosítva vannak. Az újra belépő alkalmazottat pedig köteles a munkaadó ugyanoda úgy betegség, mint baleset ellen bejelenteni.

E törvény életbelépetése napjával az összes ipartestületi betegsegélyező pénztárak mind megszüntetendők. A magánegyesülés útján létesült betegsegélyező pénztárak közül csak azok működhetnek tovább, amelyeknek legalább 800 tagjuk van.

A vidéken a felosztás tennivalóit a betegsegélyező pénztárak eddigi felettes iparhatósága haladéktalanul köteles végrehajtani a törvény 196. §-ában körülírt módokat szerint.

Az új törvény a kötelező biztosítás humánus intézményét kiterjeszti olyan kategóriákra is, a melyek ennek előnyeit eddig nem élvezték. Így bejelentésre kötelezettek ezentúl az állami, törvényhatósági, községi és közalapítványi vállalatok alkalmazottjai is, ha azok betegség esetén fizetésüket legalább 20 hétig hiánytalanul meg nem kapják. Magán cégeknek azonos kedvezményei azonban hatályukat veszítették. A balesetek elleni bejelentési kötelezettség még ennél is szélesebb körre terjed ki. Így balesetek ellen bejelentendőek a hivatásos tűzoltók, automobilkezelők stb. Egyebekben a törvény tételes rendelkezései ezen újításokat mind felsorolják.

A járulékok fizetésének mérve olyképmódosul, hogy a betegsegélyező járuléknak felét a munkaadó fizeti, a baleset járulékokat azonban egészen a munkaadó. Új rendelkezése a törvénynek az is, hogy az iparhatóságok a biztosításra kötelezett üzemekre kiadott iparigazolványokról és engedélyekről a kerületi betegpénztárt is értesíteni tartoznak. A felmerülő vitás ügyekben az eddig is illetékes iparhatóságok július 1-től fogva már az új törvény rendelkezései szerint hozzák meg döntéseiket.

Még csak annak megemlítésére szorítkozunk, hogy nálunk a kötelező munkásbiztosításnak, mint modern munkásvédelmi közigazgatási ágának, sikeréhez úgy az állam, mint az érdekelt közönség jogosan fűz biztató reményeket. Ezen intézmény életképessége tehát valószínűleg fokmérője lesz annak a civilizációnak, amelyet nekünk, magyaroknak, más művelt államokkal szemben, már feltett reputációnk érdekében is, multhatatlanul el kell érünk.

A közigazgatási bizottság ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága Lits Gyula főispán elnöke mellett e hó 3-án tartotta meg rendes havi ülését.

Az ülésen az előadókön kívül Berkó István, Bolgár János, Czobor László, ifj. Jankovics Béla dr., Kudora János, Sági Benő és Somogyi Béla választott biz. tagok vettek részt. Az ülés megnyitása után az elnök főispán bemutatta a Fendt Vilmos bakabányai községi jegyző elleni vádak dolgában megjelent vizsgálat anyagát. Ezután ismertette a Bakabányára történt kiszállásakor szerzett tapasztalatait. Meglá-

togatta a két iskolát, az ág. ev. felekezeti és az állami, továbbá az ottani „Protestáns kört.” A felekezeti iskolában fényes eredményt talált. A növendékek tiszta magyar nyelven kifogástalan feleletet adtak s a tót nyelv csak kiegészítő gyanánt szerepelt. Ő maga is intézett kérdéseket a növendékekhez, melyekre azok igazán szép feleleteket adtak, különösen Bujna Márton ág. ev. lelkész kis leánya a magyar alkotmányt és történelemből. Az állami iskolában csak kielégítő eredményt talált, egy nőtántonak osztályában pedig épen rosszat, a növendékek, talán ijedségből, semmit sem tudtak. Ily módon nem csodálkozok, hogy Fendt a felekezeti iskolába járatta gyermekeit. A „Protestáns körben” kifogástalan magyar lapokat és magyar szellemben vezetett tót nyelvű lapokat talált, hogy nem voltak-e esetleg más lapok előle eldugva, azt nem tudja. — A Fendt elleni vizsgálat anyagát két részre osztva, javasolja, hogy abból a nevezettnek hazafiatal magatartására vonatkozó rész a vármegye alispánjának adassék ki oly utasítással, hogy azt áttanulmányozva, tegyen tüzetes jelentést a legközelebbi ülés elé; a második rész pedig, mely az egyéb hivatali vétségek miatt emelt vádakra vonatkozik, további eljárás végett a járás főszolgabírójának adassék ki.

Ezután hosszabb vita indult meg; Sági Benő biz. tag első sorban is elismeréssel adózik a főispánnak, hogy személyesen ment megvizsgálni a bakabányai iskolákat. Örül, ha bármely felekezeti iskola a magyar nyelvet terjeszti, az állami iskoláról adott képet azonban elszomorítótnak tartja. Az állami iskolának oly exponált nemzetiségi helyen, mint Bakabánya, mintaszerűnek kell lenni s ha nem az, annak oka a kir. tanfelügyelő. Indítványozza, hogy a kultuszminiszterhez felterjesztés intézessék az iránt, hogy vagy javítson az állami iskolán, vagy pedig ha az feladatának meg nem felelhet, a hiábavaló költségek elkerülése végett szüntesse be.

Az elnök főispán erre megjegyzi, hogy ő nem mondta azt, hogy az állami iskola abszolút rossz, hanem a két iskolát összehasonlítván, a felekezeti iskolát sokkal jobbnak találta. Hogy az állami iskola minősége leszál, annak Veigel Samu volt igazgató és Stegena Andor tanító az okai.

Czobor László biz. tag kielégítőnek szintén nem tartja a bakabányai viszonyokat. A jelenlegi kir. tanfelügyelőt azonban védelmébe veszi. Elmondja, hogy a jelenlegi kir. tanfelügyelő nyomában hivatalának elfoglalása után felkérte őt, hogy véle együtt segítsen javítani a bakabányai állapotokon, s tudomása van róla, hogy az egyik tanító az ő aktív közreműködése folytán távolították el. Nézetek szerint, ha megfelelő tanterv lesznek, az állami iskola meg fog felelni feladatának. Sági Benő indítványát kiegészíteni kéri azzal,

letekben, időnként, vétel, egyezkedés és kegyes hagyományok útján gyűjtögette. Így: 1244-ben és 1264-ben Pósa fiai, Turdos és Sándor, a Turdos nemzetségből, Roland sági prépostnak eladják alsópályotai birtokukat négy és fél márkáért. 1258-ban Filep esztergomi prépost bizonyítja, hogy Mohud fia, István, a Hunt-Pázmán nemzetségből, Parassán két ekényi földet a sági konventnek adományozott. 1259-ben ugyanez a Filep prépost bizonyítja, hogy Ebrünnig asszony, Hunt özvegye, tésmafi és kelenyei birtokának harmadát, továbbá marosi jószág részét, mely birtokokat néhai férjétől nászajándékkul kapott, lelki üdvéért a sági konventnek adományozza. — Ugyanezen Hunt özvegyének leánya, Ivane Zorachus Endréné, a maga birtokrészét a fent megnevezett három faluban ugyancsak a sági konventnek adja egy márkáért. Ezen örökvallást Benedek esztergomi érsek is bizonyítja. 1292-ben Lampert mester, Kázmér fia, a sági konvent jobbágyain elkövetett rablás, gyilkolás, gyújtás miatti kártérítés fejében olvári jószágát, melynek egy részét már a konvent bírta, harminc márkáért egészben zálogul adta és miután a kikötött időre a zálogösszeg kétszeresét meg nem fizethette, Födemesi Miklós és Szölöcsényi Marót szomszédok jelenlétében, a sági konvent prépostjának, Lászlónak, felajánlja a birtokot.

1275-ben V. László, a huzamos háborúktól és gyakori hadi beszállásokkal terhelt Ság falu lakosait az adótól és hadi szállástól felmentette. A Monasteriologia szerint László király annyira kedvelte Sá-

got és vidékét vadászati multságaira, hogy Lőrinc prépost a királyné közbenjárását kérte fel: kimélné meg a király a szerzetes jobbágyait a peccérek és sólymárok gyakori beszállásától. Az Árpád királyoknak e vidéken tartott multságaira emlékeztetnek a nyolc határban előforduló királykutak, melyekből a vadászó királyok szomjukat enyhítették.

A sági prémontrei konvent, a tatárpusztítás után, általános tiszteletben, bizalomban mindegyre emelkedett; királyaink s az egyes urak és urnők adományai révén a konvent birtokai a vármegye határán túl is gyarapodtak. 1266-ban az Ipoly-hidnak vámszedési jogát kapta a konvent; 1405-ben vásárszabadalmat nyert, 1407-ben pedig Zsigmond király pallosjoggal ruházta fel a községet.

A szomszédos urak azonban megirigyelték a szerzetes virágzó jólétét. Az Ulászló és Albert özvegye között támadt pártviszály alkalmával 1444-ben, Gyarmati Balázs négy fia Bálint prépostot szerzetes társaival együtt a zárdából kiűzték, a kolostort várrá alakították át és mintegy 8000 frt kárt okoztak ekként a szerzetnek. — I. Ulászló király a esendhárbitók ellen vizsgálatot rendelt el, de a várnai szerencsétlen csata közbejötté miatt a birtokháborítók megfenyítése elmaradt. A sági kolostorra azonban ezzel nem következtek békés napok, mert két évvel később még keservesebb sors sújtotta le. Lévai Péter vajda fia, László és társa, Füsü László, a kik szövetségesei voltak Rozgonyi Simon egri püspöknek Selmecebánya és vidéke

feldulásában, 1446-ban a sági kolostort támadták meg, elrabolták a kincseit, a barátokat megverték, ruháikat letépték, a levéltárt felgyújták, a peccéteket leszaggatták, végezetül pedig elhajtották a szerzetet és a jobbágyok marháit. A garázdálkodás okozott kár az akkori becsles szerint tizenhátezer arany forintra rugott. A vakmerő esiny felháborodást keltett az udvarnál is, a mely széleskörű vizsgálatot rendelt el. De hogy mily eredményt hozott a Pálóczy László országbírótól kiküldött váci káptalan vizsgálata? erre nem adnak feleletet a följegyzések, de a sági szerzet még 1511-ben is perlekedett a Lévai-Cseh családdal az elrabolt oklevelek visszaadása végett.

A török elhatalmasodása újabb szerepet juttatott Ság községnek, Buda, Vác és Esztergom eleste után, az 1546. évi 44. t. c. Ságnek országos költségen való megerősítését rendelte el. A várra alakított kolostor első kapitánya Thuri György volt, ugyanaz, a ki husz évvel utóbb, 1566-ban Bakony-Palota várát Arslán fejérvári basa ellen vitézül megvédte. A mikor az esztergomi törökök, 1544-ben, Lévat, s benne Balassa Menyhértet meglepték, de visszaverettek, Thuri György sietett a harcosaival a szorongatott Léva védelmére; azonban már csak a visszavonuló ellenség háttérét csapdoshatta meg. 1550-ben Jakusics Ferencet látjuk Ság erdeje élén, midőn a váci törökök Szécsény vidékén garázdálkodván, Ság bevételét is megkísérelték; de az ellenséget ismét véres fővel verték vissza, mely alkalommal több keresztény

hogyan *Dankó* jelenlegi igazgató tanító működése alatt *javult a helyzet.*

Az elnöklő főispán felel, hogy a már említett két tanító annak idején áthelyeztetett Bakabányáról, de valami idegen befolyás folytán rövid idő alatt ismét visszakerültek oda.

Bolgár János pártolja *Sághi* Benő indítványát.

Sztáncsek Zoltán dr. előadja, hogy hivatali elődjét sem terheli e tekintetben mulasztás.

Kudora János helyesli *Sághi* Benő indítványát.

A vita bezártával a közigazgatási bizottság egyhangulag akként határozott, hogy megbizta a vármegye főispánját, hogy a bakabányai állami iskolában tapasztaltakról a kultuszminiszterhez jelentés téve, kérje a bajok szanálását; Fendt elleni vádak dolgában pedig elfogadta az elnöklő főispán indítványát. A közigazgatási bizottság ezután áttért a tárgysorozatra.

Az alispán havi jelentésében ezuttal is említést tett titkos kivándorlási ügynökösödés miatt történt elítélésekről. — Az alispáni jelentés kapcsán, *Hirsch* Károly dr. kir. pénzügyigazgató felszólalása után elhatározta a bizottság, hogy *Vámosmikolán* egy új *adóhivatal felállítására* iránt felterjesztést tesz a pénzügyminiszterhez. Az ülés tárgyai között említést érdemel még *Toldy* Zsigmond közgazdasági előadó havi jelentése, melyben a vármegyében egyre jobban terjedő alkoholizmus okait s annak megfékezésére szükségesnek vélt intézkedéseket sorolta fel. Miután azonban ezek csak a vonatkozó törvények és szabályrendeletek módosítása útján volnának keresztülvihetőek, a bizottság a havi jelentést a vármegyei gazdasági egyesületnek adta ki oly utasítással, hogy tárgyalás után esetleges javaslatait a törvényhatósági bizottság, mint illetékes fórumhoz terjessze be

Ev. tanítói közgyűlés.

Vármegyénk ág. hitv. ev. tanítói június hó 28-án tartották évi rendes közgyűlésüket Ipolyvecen, a tagok kevés számu részvétele mellett. Az esperesség képviselőjében megjelent *Krupecz* István alesperes lelkész; a kir. tanfelügyelőség nem volt képviselve.

Bedők Pál helybeli tanító imája után, *Szekan* Samu egyesületi elnök távollétében, *Nagy* Jenő börszónyi tanító, alelnök nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözlő szavai után olvassa az egyházmegyei szabályrendelet 33. pontját, mely az egyházmegye kebelében működő bizottságok, szervezettek és egyesületek jogait határozza meg.

A mult évi közgyűlési jegyzőkönyv olvasása

rab szabadult meg a pogány kezekből.

Dregely eleste után, 1552-ben *Ságot* is feldulta a török. A szerzetesek azonban megmenthették a pusztulástól nagybecsű levéltárukat, a melyet magukkal vitték a garamszentbenedeki kolostorba, a hol testvéri fogadtatás várta a menekülőket. A birtokukból elűzött sági szerzetesek mindvégig fentartották igényüket vagyonukra, minek bizonyosságára *Poklostói* sági prépost 1579-ben szt. Benedekből óvást emelt a *Balassák* önkénye ellen, melylyel a bozóki kolostort erődde alakították át. A sági hiteles hely levéltári maradványait *Szent-Benedekből* később *Győr-Szent-Mártonba* (*Pannonhalma*) vitték.

Bocskay István erdélyi fejedelem a sági prépostság jószágait kedves embereinek ajándékozta el; a mikor azonban ezen jószágokat a 1608. évi országgyűlés előbbi rendeltetésének visszadta: *Ruber* Pál prépost ült a birtokba, a melyet az idegen *Verancesics* Faust címzetes esanádi püspök, ki az állítólag üres prépostságot a pápától elkérte, tartott elfoglalva. *Ruber* után, a kit a vármegye protestáns rendei is támogattak birtoka megtartásában, utóbb *Majthényi* László, majd pedig *Szelepcsényi* biboros primás viselte a prépostság címét és huzta a javadalomnak a töröktől korlátolt maradványait.

(Vége következik.)

kapcsán *Klein* Mihály felsőterényi tanító, mint egyf. főjegyző, jelenti, hogy az esperesség a kérelmezett kodékáni állások szervezését ismét elutasította; jelenti továbbá, hogy a mult évi közgyűlés határozatához hiven. nyomban a gyűlés után az egyesület vezetősége *Apponyi* Albert gróf minisztert táviratilag üdvözölte, — jegyzőkönyvi kivonattal pedig *Rill* Józsefnek, a vármegye nyugalmába vonult tanfelügyelőjének és az új tanfelügyelőnek, *Sztáncsek* Zoltán dr.-nak küldötte el az egyesület meleg üdvözlését.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint bevétel volt: 150 K 72 f. kiadás: 31 K 38 f. s eszerint pénzmaradvány: 119 K 34 f. A számv. biz. elnöke jelenti, hogy hátralék van 130 K, melynek sürgős behajtását javasolja. *Klein* Mihály és *Tóth* Aladár egyesített indítványára, többek hozzászólása után, kimondja a közgyűlés, hogy a hátralékosok az egyf. elnöke által a fizetésre felhívandók, nem fizetés esetén pedig közigazgatási uton szoritandók fizetési köteleességek teljesítésére. *Kovács* Ödön pénztárosnak jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítása mellett a felmentést megadják.

Az 1907-8. évi költségelirányzat megállapítása után *Bedők* Pál ipolyvecei tanító tartott mintatanítást a VII. parancsolatról. Módszere, előadása általános elismerésben részesült s igazi mintatanítást jegyzőkönyvi köszönettel honorálta a közgyűlés

Krupecz István a pályaműbíráló-bizottság elnöke felolvassa *Rohács* B., *Kovács* D., *Nagy* J. és *Tóth* A. bíráló biz. tagok jelentését, mely szerint a „Mit tehet a tanító az alkoholizmus terjedésének megállítására?” c. pályatételre beérkezett két munka, melyek közül egyik sem bir irodalmi becsesrel s így a pályázat meddő maradt. A közgyűlés megbizta az elnököt és *Tóth* Aladárt azzal, hogy új tételt tüzzenek ki. A díj 2 arany. —

Krupecz István a munkabir. biz. elnöke indítványozza, hogy a most beszerzett „emlékkönyv“-be legelsőnek *Tóth* Aladár ipolyzakalosi tanítónak a mult évi közgyűlésen felolvasott, az új tantervről szóló irodalmi becsű munkája vezettessék be. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

A január hó 10-iki rendk. közgyűlés jegyzőkönyvének olvasásánál felszólaltak az elnökön s az egyesület néhány tagján kívül *Klein* Mihály és *Tóth* Aladár, mint akik az említett gyűlés vezetői voltak és nyilatkoztak. Nyilatkozniok kellett, mert *egy sajnálatos mondatserkezeti hiba miatt*, mely a jegyzőkönyvbe becsuszott, súlyos megtámadtásban volt része az egyesületnek egyfelől, másfelől pedig az egyházi főhatóság részéről történt jogos beavatkozás. Emeltek nyilatkoztatták, hogy intenciójuk nemes volt s *távol állott tőlük még gondolata is annak, hogy egyházzellenes határozatot hozzanak.* Erre kimondotta a közgyűlés, hogy: „a f. év január hó 10-én Terényben megtartott rendk. közgyűlés határozatának 9. pontját, amennyiben az egyházi szempontból sérelmesnek találtatott, visszavonja. De sajnálja, hogy anyagi ügyeinek elbirálásánál kifejtett nézetei felreértésre adtak okot, mert a honti ev. tanítók úgy a kántori, mint a hitoktatási teendőket lényegesenek, a többi teendők elvégzésétől elválaszthatatlanoknak tartották és tartják.”

Tóth Aladár elparentálja *Rohács* János volt udvarnoki tanítót, aki 52 évi munkálkodás után f. év április havában örök pihenőre tért. A közgy. elrendeli emlékének jegyzőkönyvi megörökítését.

Klein Mihály indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy felkéri az esperességet a temetési verses búcsuztatók eltörlésére.

Végül *Tóth* Aladár megemlíti, hogy vármegyénk legutóbbi közg. biz. gyűlésén két evang. iskola kifogás alá esett a magyar nyelv sikertelen tanítása miatt. Fölvívja a nemzetiségi vidékeken működő kartársakat, hogy igaz honszerelemmel, a magyar haza iránti mélyszerelemmel és hű

ragaszkodással párosult ideális köteleességtudással munkálják szent köteleességüket, hogy a jövőben a fentihez hasonló eset elő ne forduljon. A közgyűlés helyesléssel fogadta a felszólalást és a mondottakat jegyzőkönyvébe vette.

A jövő évi közgy. Ipolyzágon lesz. Munkát olvas *Bedők* Pál vecei tanító.

Gyűlés után a helybeli tanító vendégelte meg a közgyűlés tagjait.

T. A.

A h e t r ől.

— július 5.

— **A kir. törvényszék köréből.**

Helembacher Nándor kir. törvényszéki elnök e hó 1-én kezdette meg 6 heti szabadságidejét, melyet vihnye nyaralójában fog tölteni. Szabadságideje alatt a kir. törvényszéket *Ráth* Béla dr. kir. törvényszéki bíró vezeti.

— **Majthényi László báró nevenapja.**

Majthényi László báró, valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, közéletünk e kimagasló alakja, esütörtökön ülte meg testi és szellemi erőinek teljes rugalmasságában nevének 87-ik évfordulóját. Számos országos kitűnőség emlékezett meg e szép eseményről, ki táviratban, ki levélben, itthon pedig a társaságból számosan, köztük *Czobor* László orsz. képviselő, ki szintén névnapját ülte — keresték föl: a nemes főurat lukanényei kastélyában.

— **A főegyházmegye köréből.** Az érseki főegyházmegyei hatóság *Plechló* Jenő dr. ipolyzági ügyvédet Hontmegye területére főegyházmegyei ügyésszé nevezte ki.

— **Uj kir. törvényszéki bíró.** A király *Fekete* Imre ipolyzági kir. járásbíró albirót az ipolyzági kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

— **Bucsu a szobi járástól.** A szobi járás kettéosztása alkalmából az új vámosmikolai járás körjegyzői *Mészáros* Kálmán ipolypásztói körjegyző vezetése alatt jun. 29-én búcsuztak el *Keve* Károly szobi főszolgabírótól, viszont a szobi járás megmaradt körjegyzői *Szekely* Zsigmond szokolai jegyző vezetése alatt váltak meg *Matlaszkovszky* István tb. főszolgabíró és *Reviczky* Gábor dr. szolgabírótól. A meleg búcsuzkodások után a kies kovácsi pataokban bankett volt, melyen sok köszöntő hangzott el. *Droszt* Artur vámosmikolai körjegyző és *Matlaszkovszky* István dr. *Keve* Károlyra és a szobi járás tisztikarára. *Németh* Lajos garamkissalói körjegyző a szobi járás körjegyzői karára, *Keve* Károly *Matlaszkovszky* István és *Reviczky* Gábor doktorokra, *Gulyás* István márianosztrai körjegyző a szobi járás új tisztviselőjére *Majthényi* László szolgabíróra mondott pohárköszöntőt. A szép búcsuünnep belenyult az esti órákba

— **Szondy-lakoma.** Mint már jelezttük, a szokásos évi *Szondy-lakoma* ez évben július hó 9-én este lesz a *Holezer-féle* nagyszálló kerti helyiségében megtartva. Az ünnepi áldomást a diszes *Szondy-serleggel* kezében *Schreiber* Aladár plebános fogja mondani.

— **Halálozás.** *Záborszky* Gyula horhi áll. elemi iskolai tanító és járási faiskolafelügyelő június hó 30-án, életének 51-ik, eredményes tanítói működésének 30-ik, házasságának 27-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. E hó 2-án d. u. 5 órakor, temették el nagy részvét mellett az ág. h. ev. egyház szertartása szerint a horhi sírkertben.

— **A vámosmikolai járás installációja.**

A vámosmikolai járás szolgabírói hivatala e hó 1-én kezdte meg hivatalos működését. Hogy mennyire a közönség nagy közóhajta volt e járás megalakítása, azt tanúsítja az a nagyszerű ünnepség, melynek keretében a tisztikar fogadtatása június 30-án lefolyt. Az egész község fel volt lobogóva, a *Tölgyes* felőli országúton diadalkapu állott. Este 7 órakor érkezett *Matlaszkovszky* István dr., a járás helyettes főszolgabírája kíséretében, az új, és a szobi járás tisztikarával. A község házában fehér ruhás lányok virágbokréttákkal halmozták el az érkezőket, majd *Vá-*

mosmikola és környéke közönsége nevében Droszth Artur, a járás körjegyzői nevében pedig Mészáros Kálmán ipolypásztói körjegyző üdvözölte a tisztikart Este 8 órakor fáklyásmenet vezetése alatt vonult a tisztikar és közönség a Bogdány-vendéglőbe ünnepi lakomára, melyen vagy 140-en vettek részt. Az első pohárköszöntőt Kallós János ügyvéd mondotta, ki a közönségnek a rég áhitott, sok fáradság után elért főszolgabírói hivatal felállítására fölött való örömét tolmácsolta, és az új tisztikart reményteljesen üdvözölte. Medgyessy Sándor pedig szeretettel üritett bucsupoharat a régi járás tisztikarára. Matlaszkovszky István dr. a tisztikar nevében köszönte meg az előlegezett bizalmat, melyet a magyar megyei tisztviselők hagyományos kötelességteljesítésével, és a törvény rideg betűjének méltányos enyhítésével fog igyekezni kiérdemelni. Keve Károly mondott ezután bucsuköszöntőt, kérve, hogy őt továbbra is jóemlékükben tartsák meg. Kádár Kálmán a szobi és vámosmikolai körjegyzői karra, Gyürky Endre plebános az új tisztikarra üritett poharat, majd Németh Lajos körjegyző a jegyzői kar, Tokody Ferenc tanító Zalaba község nevében mondott pohárköszöntőt. Becke Imre báró indítványára Andrassy Gyula gróf belügyi, Jekelfalussy Lajos honvédelemügyi minisztert és Lits Gyula főispánt, mint kiknek az új járás felállításában főreszük van, táviratban üdvözölték.

— **Eljegyzés.** Békés János Nagymarosról eljegyezte Köbl Rózsika kisasszonyt, Köbl József leányát Vácott.

— **Zubovics Fedor új találmánya.** A kereskedelmi miniszterium és a magyar államvasutak által kiküldött szakértő bizottság most vizsgálta meg a világhírű zseniális feltaláló Zubovics Fedor kapitánynak vármegyénk nagynevű szülöttének legújabb találmányát, az *akusztikus vészféket*, amely arra van hivatva, hogy *lehetetlenné tegye a szemaforok hibás működése által okozott vasúti szerencsétlenségeket*. A találmány szerkezete olyan, hogy már 4—500 méter távolságra a veszedelem előtt, a Westinghouse-fék automatikus működése által a vonatot megállítja, *Tailor*, híres francia mérnök azt mondja egy francia szaklapban Zubovics találmányáról, hogy az *korszakot alkotó*. A felülvizsgálatokon a kereskedelmi miniszteriumot Söpkéz Sándor miniszteri tanácsos és Samarjay Lajos főfelügyelő, a magyar államvasut igazgatóságát pedig Götz Ede főfelügyelő Petz, Schindler, Meissl, Schwenfelder felügyelők, Braun fűtőházi főnök, Hódászy főmérnök és Schmitz felügyelők képviselték. A bizottság alaposan megvizsgálta Zubovics új találmányát, amelyről nagy elismeréssel nyilatkoztak.

— **Prematurusz.** Salkovszky Jenő, Salkovszky Ferenc dr. megyei főügyész fia az esztergomi főgimnáziumban az érettségi vizsgálatot jeles eredménnyel tette. le

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya július hó 2-án *Ivánka* István elnökle alatt rendes havi ülést tartotta. A tárgysorozatban több javaslat és indítvány szerepelt.

— **Tíz éves találkozó.** Az esztergomi főgimnáziumban 1897 évben érettségét tett ifjak tízéves találkozója mult kedden volt, melyen töltünk *Berkó* Antal dr. m. kir. 6-ik honvédhuszár-ezredbeli főorvos, *Nagyfalusi* Lajos ipolypásztói segédlelkész vettek részt.

— **Püspök látogatás Ipolyvecén.** Junius hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott az ipolyveci ág. ev. gyülekezet *Baltik* Frigyes dr. püspök és *Laszkary* Pál egyh. ker. felügyelő elnökle alatt. Ipolyvecén már közel 4 év óta a kor igényeinek megfelelő lelkészlak áll

készen, melyet a hívek sulyos anyagi megterhelhetőségük árán azon reményben emeltek, hogy sikerülni fog Kiscsalomia anyaegyházról elszakadva s Ipolyveci ev. leányegyházal s több szórványhelyekkel egyesülve önálló egyházat alkotniok. Azonban az évek óta huzódó mozgalom anyagi erők hiányával nagyon kevés reménnyel kecsgetet. Tudvalevő, hogy Ipolyveci ev. gyülekezete évi 100 korona járandóságot állapított és ajánlott meg a lelkészi jövedelem hozzájárulásaképpen, azonban mivel az ipolyveci hívek száma is alig haladja meg a 300 lelket, ha — mint a közgyűlés kimondotta, a szórványhelyeket elhagyják, s a leendő anyaegyházhoz csupán Ipolyvecit esatolják, a számban és tehetőségben gyöngye Vece a rendes lelkészi javadalmazást meg nem bírja még akkor sem, ha az esetleges államsegítség a papi javadalom feléig menne föl. Ipolyveci a közgyűlés alkalmából az addigi terményből fizetéshez újból fölajánlott évi 300 koronát s így az iratok újra fölkerülnek a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

— **Iparkamrai választások.** A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara kültagjainak öt évre terjedő megbízása e hó 31-én lejár. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kamara kültagjainak új választását elrendelvé, a központi bizottság a választás határidejéül e hó 14-ének a. e. 9 óráját tűzte ki Ipolyveci a vármegyei vármegyei kisterembe. Választó a vármegye területén lakó mindazon kereskedő és iparos, ki üzletét legalább 1 év óta folytatja, választható pedig mindazon iparos vagy kereskedő, aki legalább 3 év óta folytatja üzletét. Oly iparosok és kereskedők, kik a választók névjegyzékébe annak idején föl nem vétettek, szavazati jogosultságukat csak az esetben gyakorolhatják, ha azt, hogy üzletüket már egy éven túl folytatják és a vármegye területén laknak, községi bizonyítvánnyal igazolják. Minden választó (ideértve a nőket és özvegyeket is) szavazatát csak személyesen gyakorolhatja. Szövetkezetek s egyéb kereskedelmi vagy ipari foglalkozást űző jogi személyek szavazatukat megbizottjuk által gyakorolhatják. A szavazás élőszóval történik. Hontvármegye területére nézve 2 kereskedő és 2 iparos kamrai kültag, valamint 1—1 póttag lesz választandó, még pedig olyképen, hogy a kereskedők külön a kereskedő, az iparosok pedig külön az iparos kültagra illetve a póttagokra adják le a fent említett bizottság előtt szavazataikat.

— **Egy honti tudós halála.** *Hoffmann* Pál volt egyetemi tanár és országgyűlési képviselő, vármegyénk jeles szülötte, szombaton Sopronban meghalt. Az elhunyt a közélettől már másfél évtizeddel ezelőtt visszavonult, régebben azonban mint jogtudós, mint a maga tudományos hivatásának buzgó és hivatott művelője, s mint a törvényhozás tagja, gazdag és sokoldalú munkásságot fejtett ki, sőt a külföldi tudományos világa előtt is általános elismerésre tett szert. A jeles tudóst betegsége kényszerítette idő előtt arra, hogy nyugalomba vonuljon, ami tudományosságunknak épp úgy, mint a közéletnek, érzékeny veszteséget jelentett. *Hoffmann* Pál 1830. február 25-én született *Nagymaroson*. A középiskoláit Győrött, Szombathelyen és Sopronban végezte, a jogi tanulmányokat pedig Pozsonyban és Bécsben. Kezdetben három évig mint bírő működött, majd 1860-ban a budapesti egyetem jogi fakultásán tanári képesítést nyert, s miután három szemeszteren át itt mint magántanár működött, a kassai, majd pedig később a pozsonyi jogakadémiára került, mint a római jog és egyházijog nyilvános rendes tanára. Később a budapesti egyetemen lett a római jog tanára. Ebben a minőségben 1893-ig működött, amikor is nyugalomba vonult. *Hoffmann* egyike volt a legnépszerűbb professzoroknak s a tudományos irodalmat is számos nagyértékű művel gazdagította.

— **Gyujtogató villám.** Szénádrón mult csütörtökön délben lecsapott a villám, mely 7 házat és melléképületet hamvasztott el. Rákövetkező hétfőn éjjelkor rémületes vihar közben újból lecsapott, és ismét 3 házat pusztított el. A károsultak a község legszegényebbjel, úgy, hogy némelyik nem is fogja házat felépíthetni.

— **Gépészegyesület Hontban.** Junius hó 29-én tartotta a „Szakképzett gépészek országos szövetségének” *ipolyveci* fiókja alakuló közgyűlését, a melyen a hatóság részéről *Berezviczy* Béla szolgabíró volt jelen. Nagy számu érdekelt jelenlétében *Morva* Rezső központi kiküldött vázolta az egyesület célját, a mely hivatva van a szakképzett gépészek érdekeit megvédeni a nem tanult gépmunkásokkal szemben, a mely érdek nem csak az ő, hanem a munkaadó és földbirtokos géptulajdonosok érdeke is, mert szakképzett emberre nyugodtabban bízhatják gépeiket és ez garancia az élet biztonságért is, és a sok költség megtakarítása a javításoknál. Reméli, hogy a géptulajdonosok örömmel fogadják az egyesület megalakulását és gépészekül első sorban egyesületi tagokat alkalmaznak. Bemutatja az alapszabályokat, a miket egyhangulag elfogadnak, és ugyancsak egyhangulag ejtik meg a tisztikar választását a következőképpen: elnök *Nemsitz* Soma, alnök *Molnár* János, jegyző *Sztranyovszky* Miklós, pénztáros *Lauko* József, ellenőrök *Sztárosok* Lajos és *Burján* Pál, választmányi tagok *Hlacky* András, *Pomoty* János, *Kovács* Béla, *Knapik* Lipót; póttagok: *Berezky* Gábor és *Szvitás* Samu. Elnök a maga és tisztársai nevében a választásért köszönetet mond, és elhatározza, hogy a megalakulásról az első foku iparhatóságot értesítik, — az ülést bezárta.

— **Halálos baleset.** Szalatnyán, Bálint István 72 éves szalatnyai lakos a szénával megakartott szekérről oly szerencsétlenül esett le, hogy azonnal meghalt.

— **Az új temető.** Ipolyveci elöljárósága a régi temetőt junius 30-án bezárta, és abba többé temetkezni nem lehet. Az új temető e hó 1-én nyílt meg, melyet *Schreiber* Aladár plebános előtte való napon körmenettel szentelt be. Az új temetőben I-ső osztályu sirhely ára 20 K. II. osztályú 10 K. a III. osztályu hely a halottaknak ingyen jut. A sirhelyeket az elöljáróság jelöli ki.

— **Tűz.** *Bori* községben e hó 1-én *Szücs* István gazdának háza, csürene takarmánnyal és sok gazdasági eszközzel elégett. A tűz oka ismeretlen. A tetteseket nyomozzák.

IRODALOM.

(*) **Hontmegye Monografiája.** Hosszu kétesztendei fárasztó adatgyűjtés és annak feldolgozása eredményeként jelentjük azt a vármegyénk életében korszakos irodalmi eseményt, hogy megjelent a könyvpiacon *Hontvármegye Monografiája*. A nagyszabásu munka, — mely pompás díszkötésben kvartálnagyságban 490 oldalon, 84 műmelléklettel és 109 képpel jelent meg, és melynek előfizetési ára 20 korona. — kritikai méltatására legközelebb visszatérünk.

— **„Zenélő Magyarország”** közkezdvelt zenemű folyóiratnak a ma megjelent 338-ik füzeté mint rendesen, érdekes zenemű-ujdonságokkal bővelkedik. Tartalmazza pedig: I. *Lányi* Ernő, *Lehullatta* juhara levelét, hangulatos műdalát. II. *Heidelberg* Albert, „A román halász ábrándja” című zongora művét. III. *Dunn* J. John, *Mexicó* rózsája — rendkívül bájos — népszerű boston keringőjét.

Az ügyes folyóiratot, — mely ma már majd csaknem minden magyar zenecsalád zongoráján feltalálható, — felesleges ajánlanunk. Gazdag értékös tartalma és mesés olcsó ára önmagát ajánlja — csak még annyit azoknak, kik nem ismernék, hogy egy negyedében 6 ily gazdag tartalmu, 12 oldalos füzet jelenik meg — s így a legszebb zenemű-ujdonságokat kapja érte az előfizető 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. Józsefkorut 24. intézendők, — hol az eddigi 55 évnegyed bármelyike is megrendelhető.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó

és divatáruháza Ipolytság

Ismert elsőrangú szabászat

Angol és hazai gyártmányú szövetek nagy választékban.

„Borsalino“ és „Pichler“ kalapok egyedüli raktára.

Úti kosarak és bőröndök kitűnő anyagból

avaszi és nyári saison divatkülönlegességei, a legújabb divatszerinti kalapok, nyakkendők (Castle Make) férfies nőicipők elsőrangú cipészekből, izléses gyermekruhák s mindennemű férfi-divat és toilette-cikkek nagy választéka áll üzletemben a t. vevőközönség rendelkezésére.

Kitűnő és praktikus vízhatlan vadászgallérok, bagaria cipők, sport sapkák, kalapok és harisnyák raktára.

Mindezen cikkeket a leg gondosabb izléssel, az elegancia mellett a tartósságra való figyelemmel elsőrangú cégektől szereztem be és az árakat a legjutányosabban számítottam, úgy, hogy tisztelt vevőimet teljes megalégedésükről biztosíthatom.

Tisztelettel

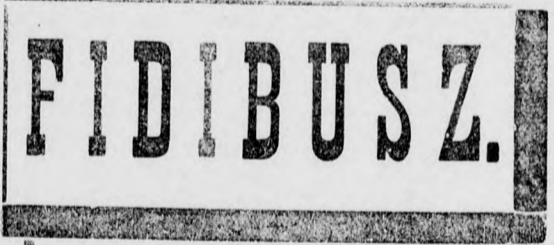
Frischer Adolf.

Báro Kozmitza — Ezelőtt —
budai Mattioni-féle

Király-keserűvize

az Erzsébet-Sósfürdő
Enyhe hashajtó. főforrása.

A legkitűnőbb és legolcsóbb élelapp.

Szerkeszti: HELTAI JENŐ.

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignóty, Szomori Dezső.

Képei javát: Linek Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Felks, Vadász, Erdey, Oláh, Süle, Csuskassy, Kober és Kondor rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a **FIDIBUSZ-t.**

Előfizetési ára páratlanul olcsó:
Egész évre 6 kor. | Negyedévre 1 K. 50 f.
Félévre 3 kor. | Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. (10 fillér).

Friss, vidám, pajkos eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élelapp.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. sz.

szobából, konyhából, éléskamrából, pincéből és egyéb mellék helységekből álló

UDVARI LAKÁS

a Fötéren

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad

Holló József dr.

ügyvéd.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazda, ön illusztrált főrajjegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szőlő és arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és borakuk stb.-re eredeti gyári árban.
Nikkell remontoir óra ... K 3.-
System Roskopf patent óra ... K 4.-
Svájci eredeti system Roskopf patent óra ... K 5.-
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkell-ém. óra ... K 7.-
Ezüst remontoir óra Gléria művel ... K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla todel ... K 11.50
Eberesóóra K 2.00. Konyhaóra ... K 3.-
Schwarzwaldi óra K 2.50. Kalkukóra ... K 50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás — **Nincsen kockázat! Beeserlés megengedve, vagy a pénz vissz!**

Első órágyár Brűx
KONRAD JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító.
BRŪX, 1246. sz. (Csehország).

Parcelázható földbirtokot vételre keresünk. Parcelázásokat végzünk **bizományban is.** Nyereség megbizóé. Műszaki, jogi, pénzügyi teendőket végezzük. **Birtokterhek lefizettetnek.** Birtokok 50 százalékkal előnyösebben értékesíthetők vállalatunk útján. Telepítünk. Előnyös feltételek.

Ugyanitt élő s holt felszerelvények, kastélyok, nyaralók, parcelázásokból részbirtokok jutányosan kaphatók.

Bővebbet

KISS GYULA
Földbirtok Parcelázó Vállalatánál
Szombathely (Vas m.)

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók
örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek

A NAP

a magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: BRAUNSÁNDOR.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és Kalmár Antal dr.

A NAP a 48-as eszmény leghibebb katonája és a 67-es politika kérelmetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

A Nap nemcsak a legkitűnőbb lap, de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámot készséggel küld:

A NAP kiadóhivatala
VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

SINGER

varrógépek különféle célokra.

Nem csupán ipari célokra, hanem a családban előforduló összes varróműnkákra egyedül általunk szereshetők be.

Vigyázni

kell, hogy a vétel csakis a MI üzleteinkben eszközöltessék.

Valamennyi fiókjaink erről a védjegyről ismerhetők fel.

A reichenbergi (Csehország) kiállításán az eredeti Singer varrógépekért és azokon kiállított varró- és műhímezési mintamunkákért a legmagasabb

allami diszoklevelet nyerte el.
SINGER Co. Varrógép R. T.
LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám.

2907. tkv. 1907. szám.

Hirdetmény.

Középpalója község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. 29., az 1889. 38. és az 1891. évi 16. t.-c. tényleges birtokos tulajdonjogának a bejegyzését rendelik az 1892. 29. t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §§-alapján, ide értve e §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. § a és 1891. XVI. t. c. 15. § a b) pontj. alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, s e végből törlési kereseteket hat hónap alatti vagyis **1907 évi december hó 15-ik napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelt után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak esetében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánanak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatti vagyis **1907. évi december hó 15 napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelt után ellentmondásukat többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a tkvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. 29. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e te-

kintekben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1907. évi december hó 15-ik napjáig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelt után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű, harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, és az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

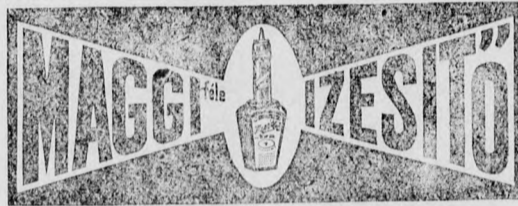
4. Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Ipolyságon, 1907. május 25-én.

Jablánczy

kir. trvszéki albiró.

nélkül ne együnk levest!
Néhány csepp elegendő!

UJ! * FÉRFI SZABÓ-ÜZLET * UJ!

IPOLYSÁGON, a Fő-téren, Hölczler nagyszaboda és ületében.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

Hirschfeld Miksa és Társa cég szabóüzletét átvettem.

Mint szakember, minden törekvésem oda fog hatni, hogy tisztelt vevőimet a **legnagyobb pontossággal** kiszolgáljam. **Huszonöt éves gyakorlatom e téren biztosítja** a m. t. közönséget, hogy a **legkényesebb izlésnek és minden igénynek is eleget fogok tehetni.**

Egyszersmint bátorodom felemlíteni, hogy a **tavaszi és nyári SZÖVETEIM** megőrkezték a legszebb és legdívatosabb kivitelben.

Alázattal kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását, vagyok tisztelettel

Schwarz Sámuel.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,

ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVANATRA SZIVESÉN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST